

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

1 juli 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de gestegen belastingdruk en de verhoogde lokale belastingen versus de aangekondigde belastingverlagingen

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Dinsdag 1 juli 2003

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.35 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de gestegen belastingdruk en de verhoogde lokale belastingen versus de aangekondigde belastingverlagingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, over de gestegen belastingdruk en de verhoogde lokale belastingen versus de aangekondigde belastingverlagingen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met mijn vraag om uitleg wil ik te weten komen of het Vlaams Gewest al dan niet medeverantwoordelijk is voor belastingverhogingen of -verlagingen. Mensen die ik ontmoet, vertellen me dat ze wel horen spreken in de media over belastingverlagingen, maar daar niets van merken.

Twee markante cijfers zijn van belang om de fiscale druk te meten aan het fiscale beleid. Belastingplichtigen krijgen te horen dat ze kunnen profiteren van belastingverlagingen. Toch heerst er een andere indruk. De totale belastingdruk heeft in 2002 een recordhoogte bereikt.

Het gewicht van de belastingen en de sociale bijdragen samen steeg immers tot een recordhoogte van 45,6 procent van het BBP. Dit betekent dat de belastingdruk in de voorbije federale en de nog lo-

pende gewestelijke legislatuur met 0,5 procent is gestegen. In 2002, het jaar van de grootste belastingverlaging, groeide de totale fiscale en parafiscale last met 0,6 procent. Dat lijkt weinig, maar in begrotingen kan 0,1 procent heel veel betekenen.

De totale belastingdruk in percentpunten van het BBP kende eerst een neerwaartse en vervolgens een opgaande curve, van 45,4 procent in 1998 naar 45,6 procent in 2002. De fiscale en parafiscale ontvangsten stegen voor wat directe belastingen, sociale bijdragen en kapitaalbelastingen betreft, en kenden een lichte neerwaartse trend voor wat indirecte belastingen betreft.

Vlamingen betalen nu per jaar 332 miljoen euro meer gemeentetaksen. Dit betekent dat wonen in de Vlaamse gemeenten een flink stuk duurder is geworden, omdat heel wat gemeentebesturen de voorbije drie jaar de aanvullende personenbelasting en de roerende voorheffing fors hebben verhoogd. In 2001 heb ik een vraag om uitleg gesteld aan de toenmalige minister van Binnenlandse Aangelegenheden, over de drastische verhoging van de provinciale belastingen als een reactie van dit bestuursniveau op de verlaging van het provinciefonds.

Toenmalig minister Sauwens gaf toen toe dat de bijkomende opbrengst van de provinciale belastingverhogingen driemaal hoger lag dan de door de Vlaamse regering doorgevoerde vermindering van het provinciefonds. De verhoging beliep niet minder dan 4 tot 5 miljard frank. Tegelijkertijd gingen de meeste steden en gemeenten eveneens over tot verhoging van allerlei belastingen, taksen en retributies. Nu blijkt dat alleen reeds de aanvullende personenbelasting en de roerende voorheffing goed zijn voor een jaarlijkse verhoging van 332 miljoen euro.

Ik wil geen afbreuk doen aan de provinciale en gemeentelijke autonomie. Toch moeten we de eind-

Bogaert

factuur van wat de burger moet betalen, in het oog houden. Op 30 november 2001 stelde ik aan de minister van Financiën een vraag om uitleg over de resultaatsonafhankelijke, gemeentelijke en provinciale belastingen op bedrijven, omdat deze remmend zouden werken op de investeringen.

Mijnheer de minister, hoe valt het beleid van de opeenvolgende aangekondigde belastingverlagingen te rijmen met enerzijds de tot een recordhoogte gestegen algemene belastingdruk in 2002, en anderzijds de fors gestegen fiscale druk door substantieel gestegen belastingen van gemeenten en provincies? Kunt u de resultaten van de belastingverlagingen voor Vlaanderen cijfermatig aantonen? Staat Vlaanderen mee in voor de verhoging van de belastingen?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, soms krijgt een minister parlementaire vragen die hem de kans geven om een voorzet binnen te koppen. Mijnheer Bogaert, uw vraag om uitleg is zo'n welgekomen voorzet om te proberen een doelpunt te scoren. U hebt de gewoonte om de zaken scherp te stellen en duidelijkheid te vragen over complexe problemen. Ik hoop dat het stellen van uw vraag minder lang heeft geduurd dan het schrijven van het antwoord. In de vraag is een paar keer sprake van de roerende voorheffing, die naar de gemeenten gaat. Ik neem aan dat u wel degelijk onroerende voorheffing bedoelt.

Ik wil ervoor waarschuwen dat cijfers een gemakkelijke prooi zijn om stellingen mee te onderschrijven. In deze discussie werden cijfers soms uit hun verband gerukt en leidde dat tot valse conclusies. Er werd geprobeerd om onbestaande verbanden en determinanten aan te tonen. Ik zal proberen om exacte cijfers te geven. In het verslag van de Nationale Bank van 2002 staan ze zwart op wit. Ik zal met genoegen uit dat verslag citeren.

Alle regeringen, zowel op het federale niveau, als op het niveau van de gemeenschappen en de gewesten, hebben de voorbije drie jaar structurele fiscale maatregelen genomen met de bedoeling het belastingniveau naar beneden te halen. Sommigen, bijvoorbeeld het Waals Gewest, waren daarin wat trager en meer bescheiden, maar andere regeringen hebben daarin het voortouw genomen. De Vlaamse regering mag fier zijn op de prestatie die ze heeft neergezet, zeker gelet op het feit dat we

pas vanaf januari 2002 de volledige politieke verantwoordelijkheid hebben gekregen over het grootste deel van die bevoegdheden.

In deze commissie heb ik ter gelegenheid van de begrotingsbesprekingen al enkele malen een overzicht gegeven van de fiscale maatregelen van de Vlaamse regering, samen met hun kostprijs. Niet elke lastenverlaging echter heeft een budgettaire kostprijs. Bepaalde tariefverlagingen kunnen ook inkomsten genereren. Dat is het zogenaamde Laffer-effect. We hebben dat al uitgelegd ter gelegenheid van de bespreking van de registratierechten en van de successierechten. Een mooi voorbeeld hiervan is de spectaculaire verlaging van de schenkingsrechten voor bouwgronden. We willen proberen de meer dan 200.000 restpercelen, gelegen in onze wooncentra, te activeren door de mensen aan te moedigen niet te wachten tot de gronden bij overlijden worden overgedragen, maar ze bij schenking opnieuw beschikbaar te stellen.

Maandelijks brachten de schenkingsrechten tot nog toe 2,5 tot 3 miljoen euro op. In april 2003 waren deze ontvangsten plotseling toegenomen tot maar liefst 5,3 miljoen euro. Ondanks de lastenverlaging verhoogt het rendement door volume-effecten. De beslissing van de Vlaamse regering om met ingang van 1 juli 2003 ook de regeling van de schenking van ondernemingen te versoepelen en het gunsttarief nog te verlagen ligt in diezelfde lijn. Een lastenverlaging zal meer dan waarschijnlijk een meerinkomst zijn voor het Vlaams Gewest.

Ik geef een opsomming van de verlagingen. Voor het kijk- en luistergeld hebben we het nultarief ingevoerd vanaf 2002. Voor de registratierechten hebben we maatregelen genomen vanaf 1 januari 2002. Er is een algemene verlaging van het tarief van 12,5 naar 10 percent voor groot beschrijf en van 6 naar 5 percent voor klein beschrijf. Er is de meeneembaarheid van in het verleden betaalde registratierechten, en er is het abbatement bij aankoop van een eerste woning.

Voor de successierechten is er een vrijstelling voor vererving van bossen en gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk. Er is een gelijkschakeling van stiefkinderen met biologische kinderen vanaf 1 januari 2002. Er is een gelijkschakeling van zorgkinderen met biologische kinderen vanaf 1 januari 2003. Er is ook een bijzondere vrijstelling voor erfgerechtigden met een handicap. Voor de schenkingsrechten hebben we twee maatregelen genomen : er is een verlaging van de schenkingsrechten voor schenkingen van een bouwgrond vanaf 1 januari 2003, en er is een verlaging van de

Van Mechelen

schenkingsrechten voor schenkingen van ondernemingen vanaf 1 juli 2003.

Grondeigenaars in het VEN worden volledig of gedeeltelijk ontheven van het Vlaamse deel van de onroerende voorheffing. Voor eigenaars die hun verkrotte woning renoveren zal het verhoogde KI pas na vijf jaar in aanmerking worden genomen voor de berekening van de onroerende voorheffing. Eigenaars van leegstaande winkelpanden die de winkel omvormen tot woning, genieten gedurende drie jaar van een volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing vanaf 1 januari 2003.

Inzake de verkeersbelasting, de belasting inkeerstelling, en het eurovignet hebben we een aantal onrechtvaardigheden weggewerkt. De verplichting tot betaling van een tweede keer BIV na overlijden van de echtgenoot of na echtscheiding werd afgeschaft vanaf 1 januari 2002. De BIV voor wagens die voldoen aan de euro-4-norm werd vermindert. Die maatregel is van kracht in 2002 en 2003 om milieuredenen. Bij het programmadecreet hebben we vorige week voor het eurovignet een aantal verlagingen doorgevoerd, op het moment van omschakeling van een lidstaat van eurovignet naar kilometerheffing.

Openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken is afgeschaft vanaf 1 januari 2002. Dit ging over een lastenverlaging van 7,9 miljoen euro. De afcentiemen op personenbelasting is van toepassing op het aanslagjaar 2001. Begrotingstechnisch komen we zo tot een resultaat van een kleine 600 miljoen euro. Dat is exclusief moeilijk raambare maatregelen en maatregelen die een meeropbrengst genereren. De conclusie is dus overduidelijk : als er al sprake zou zijn van een stijging van de belastingdruk, dan zal het zeker niet aan deze Vlaamse regering gelegen hebben.

Voor de budgettaire omkadering zijn we te rade gegaan bij de Nationale Bank. Die kan niet van enig favoritisme ten voordele van de Vlaamse Gemeenschap worden beschuldigd. De Nationale Bank heeft in zijn jaarverslag 2002 een goed en duidelijk overzicht gemaakt van de impact van de structurele maatregelen voor de particulieren.

De Nationale Bank is tot de bevinding gekomen dat de maatregelen van de federale overheid in 2002 hebben geleid tot 974 miljoen euro minder belastingen bij de particulieren, en die van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest tot 15 miljoen euro minder. Die van het Waalse Gewest vinden

pas ingang in 2003. Het Vlaamse Gewest spant wat lastenverlagingen betreft de kroon : volgens de Nationale Bank bedragen de Vlaamse lastenverlagingen voor particulieren in 2002 liefst 1.003 miljoen euro.

In dit cijfer zijn, in tegenstelling tot de 600 miljoen euro waarover ik sprak, de kosten van de afcentiemen meegerekend. We hebben in december 2001 de middelen doorgestort aan de federale ministers van Financiën en Begroting. Het Vlaams Parlement had al in 2000 tot die maatregel besloten. Er was een federale achterstand waardoor de afcentiemen werden verrekend op de aanslagbiljetten van de burgers van 2002. Nadat we de 220 miljoen euro al een eerste keer ten laste hadden genomen bij de HRF-berekening in 2001, werden we nogmaals getraakteerd op datzelfde bedrag in 2002. Als gevolg van de economische situatie van 2000-2001 hebben we te veel middelen gekregen in 2001. Die zijn geleidelijk aan verrekend in 2002. Samengeteld zitten we snel aan 400 miljoen euro.

Hoe komt de Nationale Bank aan die 1.003 miljoen euro ? Het kijk- en luistergeld voor 2002 wordt geraamd op 455 miljoen euro, er is 220 miljoen euro minder personenbelasting en de vermindering van de registratierechten wordt geraamd op 367 miljoen euro, terwijl de kost voor ons minder is omdat we meeropbrengsten hebben via de volume-effecten. Er wordt ook een negatieve correctie gedaan van 39 miljoen euro omdat de verhoging van de premie voor de zorgverzekering wordt beschouwd als een lastenverhoging, terwijl wij dat beschouwen als een verzekeringsbijdrage. Volgens de Nationale Bank zullen in 2004 de Vlaamse lastenverlagingen 784 miljoen euro bedragen.

Hoe valt het beleid van lastenverlaging te rijmen met de zogenaamd gestegen belastingdruk in 2002 ? Mijnheer Bogaert, ik neem aan dat u verwijst naar een studie van het INR, waaruit blijkt dat de fiscale en parafiscale druk in 2002 stegen naar de recordhoogte van 45,6 percent van het BBP. Dat is een toename met 0,6 percent tegenover 2001. Die druk bedroeg 45,4 percent in 1998, 45,1 percent in 1999, 45,1 percent in 2000, 45,0 percent in 2001 en 45,6 percent in 2002. Opgesplitst in directe belastingen, indirecte belastingen, socialezekerheidsbijdragen en kapitaalbelastingen zijn een aantal sprongen merkbaar. De directe belastingen zijn bijvoorbeeld constant gebleven, maar de indirecte belastingen springen van 12,6 naar 13 percent.

Gelet op de federale en Vlaamse inspanningen om de federale personenbelasting te verlagen, lijkt dit

Van Mechelen

paradoxaal. Belastingdruk is in dit verband een foutief gekozen term. De belastingdruk van 45,6 percent vloeit voort uit een vergelijking tussen het totale bedrag aan belastinginkomsten en verplichte sociale bijdragen enerzijds, en het BBP anderzijds. De belastinginkomsten worden dus uitgedrukt in een percentage van het BBP. De belastinginkomsten zijn de teller van de breuk en het BBP de noemer. Het woord belastingdruk is in INR-termen dan ook niet goed gekozen. De vlag dekt hier geenszins de lading.

De massa aan belastinginkomsten zegt helemaal niets over de belastingtarieven. Ik geef het voorbeeld van de schenkingsrechten voor bouwgronden. We verlagen het belastingtarief, de burger schenkt zijn bouwgrond en betaalt daarop minder belasting, maar door het volume-effect zijn de belastinginkomsten hoger. Een spectaculaire tariefdaling leidt niet tot een spectaculaire vermindering, maar tot een toename van de fiscale ontvangsten. De analyse van het INR is een boekhoudkundige, en geen economische analyse van de belastingdruk. Dat laatste interesseert ons wel.

Een ander voorbeeld zijn de registratierechten. We hebben geprobeerd de mensen fiscaal te ondersteunen bij het aankopen en verkopen van onroerende goederen, en op die manier een dynamiek op gang te brengen. Zo kunnen we de aanpassing van de woning aan de gezinssituatie verbeteren. Mensen zijn dan sneller geneigd om hun woning te verkopen en een nieuwe woning aan te kopen. De heer Janssens van Stadim heeft dat heel goed in kaart gebracht. Hij kwam tot sensationele cijfers inzake de verhoging van de snelheid van de overdracht van het onroerend bezit. Vroeger kwam men tot twee wijzigingen in een carrière, in het nieuwe systeem zijn er dat drie. De instapdrempel in het eigendomsstatuut wordt met 6 tot 7 jaar verlaagd, en het aantal transities wordt spectaculair verhoogd.

De opbrengst van de indirecte belastingen, onder meer van de BTW, is gestegen. Dankzij de strijd tegen de BTW-carroussels heeft de federale overheid meer indirecte belastingen ontvangen. Dat beleid heeft zijn vruchten afgeworpen. Hieruit concluderen dat de belastingdruk is toegenomen, is al te gek. De inning van de indirecte belastingen is geoptimaliseerd. Met gelijke belastingen is er toch een hogere opbrengst. De BTW voor de individuele eindverbruiker is helemaal niet gestegen. Bovendien moest de federale overheid minder BTW afstaan aan de Europese Unie. Dat is een verkla-

ring voor de toename van de indirecte belastingen in 2002.

Door de hoogconjunctuur in 1999 en 2000 zijn in het begin van 2001 de lonen fors gestegen. De belastingen op die lonen worden definitief geïnd in 2002. De progressiviteit van de tarieven van de personenbelasting heeft de ontvangsten uit die personenbelasting dan ook stevig opgedreven. De gestegen lonen verklaren natuurlijk ook de hogere socialezekerheidsbijdragen. De noemer van onze breuk, het BBP, is door de verslechterde economische conjunctuur in 2002 niet toegenomen, terwijl de teller wel is toegenomen. De loonmassa is in 2002 sneller gestegen dan het BBP. Ze nam toe met 3,9 percent, het BBP met slechts 2,5 percent. De toename van de directe belastingen en de sociale bijdragen in BBP-termen, betekent niet dat wie meer werkt meer afdraagt, maar wel dat er dankzij de lastenverlagingen meer werkenden zijn die hun steentje bijdragen.

Als de conjunctuur zich zou herpakken, krijgen we het omgekeerde fenomeen. De verhouding tussen teller en noemer wordt dan omgekeerd evenredig aangepast. Dat wil zeggen dat het bijzonder interessant zal zijn om in 2005 te zeggen dat de belastingdruk spectaculair is gedaald in Vlaanderen. Ik neem aan dat de premier niet zal nalaten om dat te onderstrepen.

Door de ESR-filosofie toe te passen op het inboeken van het kijk- en luistergeld, wordt het niet meer beschouwd als behorend tot de sector 'ondernemen', maar wel als een belasting. Het kijk- en luistergeld, dat het Waals Gewest nog steeds int, wordt dan niet langer beschouwd als een consumptieve besteding, maar als een belastinginkomst. Door deze puur boekhoudkundige aanpassing stijgt de zogenaamde belastingdruk van het INR met 0,1 percent ten opzichte van 2001, zonder dat de Waalse burger daarvan iets voelt.

We moeten op z'n minst zorgvuldig omspringen met cijfers. Voor mij moet het beleid van lastenverlaging worden voortgezet. We hebben daarover druk gediscussieerd in het Vlaams Parlement, niet het minst bij de budgetcontrole van vorige week. Als we in Vlaanderen concurrentieel willen blijven, moeten we vooral de belasting op arbeid verder verlagen.

Hoe valt het beleid van lastenverlaging te rijmen met de gestegen lokale belastingdruk? We kunnen geen federaal en gewestelijk bedrijfsvriendelijk beleid voeren, door bijvoorbeeld het gewestelijk aandeel in de onroerende voorheffing af te schaffen,

Van Mechelen

als we provinciale of gemeentelijke reacties krijgen die deze belasting compenseren en zo het voordeel tenietdoen.

Ere wie ere toekomt, de Antwerpse gemeente Aartselaar is in 2003 fiscaal de vriendelijkste Vlaamse gemeente met 4 percent opcentiemen op de personenbelasting en 568 opcentiemen op de onroerende voorheffing. Ook Kapellen komt aardig in de buurt met 5 percent aanvullende personenbelasting en 700 opcentiemen op de onroerende voorheffing. Die belastingen zijn de laatste drie jaar niet verhoogd.

Volgens de berekeningen van de VVSG betalen de Vlamingen 91 miljoen euro meer in 2003 door de verhoging van de lokale belastingen. We moeten dat niet overdrijven, we moeten die 91 miljoen euro vergelijken met de 1.003 miljoen euro van de Vlaamse Gemeenschap, en de 800 miljoen euro in 2004. We moeten ze ook vergelijken met de hervorming van de personenbelasting die voor de inkomsten van 2003 gaat over 1,5 miljard euro, waarvan 985 miljoen euro voor Vlaanderen. In 2004, wanneer de verlaging op kruissnelheid komt, is ze goed voor 3,3 miljard euro, waarvan 2,09 miljard euro voor Vlaanderen.

Het valt niet te ontkennen dat gemeenten in de fiscale ruimte springen die andere overheidsinstanties vrijmaken. We moeten daar aandacht voor hebben en op een wetenschappelijke manier achterhalen welke de motieven zijn die lokale besturen inroepen om bijkomende lasten op te leggen, en in welke mate het Vlaamse Gewest daarop moet reageren. Moeten we dat laten gebeuren of moeten we dat proberen af te remmen?

Ik heb aan een aantal onderzoekers van de afdeling Fiscaliteit van het Universitair Steunpunt Bestuurlijk Onderzoek gevraagd grondig te onderzoeken of de lokale besturen al dan niet invers reageren op bovenbestuurlijke beslissingen. Dit onderzoek is van start gegaan in januari en zal ongeveer een jaar duren.

Ik streef naar een multi-level government, waarin de fiscale ontwikkelingen die samenhangen met de verhoudingen tussen de verschillende overheden, in kaart worden gebracht. Dat is belangrijk omdat de fiscale ontvangsten van de gemeenten in hoofdzaak bestaan uit opcentiemen op de onroerende voorheffing en de personenbelasting. Het staat in de sterren geschreven dat als we de belastingen

verhogen of verlagen, de gemeenten daarop reageren.

Ik heb voorgesteld om een model te ontwikkelen dat neutraal is voor de gemeentebesturen, als een federale fiscale maatregel wordt genomen inzake de personenbelasting of de onroerende voorheffing. Nu moeten we altijd maar corrigeren. Als de federale overheid haar belasting verhoogt, en een gemeente doet dat ook, dan kraait er geen haan naar. Als de federale overheid haar belasting verlaagt, zou een gemeente het recht moeten hebben om haar personenbelasting bij te sturen, omdat haar inkomsten dalen. In de ene richting gebeurt het automatisch, in de andere richting niet. De vraag is of het recht evenredig is met elkaar, of omgekeerd evenredig. Daarom hebben we de opdracht gegeven om dat te onderzoeken.

In een eerste onderzoek zullen de reacties van de gemeenten worden geanalyseerd op wijzigingen in de belastingbasis door hogere overheden. In een tweede onderzoek worden de effecten van wijzigingen in de dotaties aan de lokale overheden opgespoord. Deze Vlaamse regering heeft de middelen van het Gemeentefonds substantieel verhoogd. Ik vraag me af wat de gemeenten doen met die extra middelen. We hebben rekening gehouden met de paradox tussen rijkere en armere gemeenten. Rijkere gemeenten kregen geen extra middelen, armere gemeenten wel. We willen weten hoe de gemeenten daarop reageren.

Via meerdere variabelen zal het onderzoek proberen een onderlinge samenhang in kaart te brengen. Parameters die in de analyse zullen worden gebruikt, zijn onder meer de fiscale draagkracht van de gemeenten en hun schuldpositie. Sommige steden en gemeenten bouwden de voorbije jaren een enorme schuld op, anderen doen hun best om die af te bouwen. We willen weten waarom de lokale belastingen verhogen. Komt het door de enorme stijging van de schuld? We willen hierover een open en eerlijke dialoog aangaan. We willen zeker niet ingrijpen in de autonomie van de lokale fiscaliteit. We moeten er wel voor waken dat 1 euro Vlaamse lastenverlaging niet meteen wordt gecompenseerd door 1 euro gemeentelijke lastenverhoging.

Volgend jaar is er opnieuw een moment van de waarheid. In het werkgelegenheidsakkoord is bepaald dat de lasten zullen verlagen met 50 tot 75 miljoen euro door het afschaffen van het gewestelijk aandeel in de onroerende voorheffing voor de bedrijven, als een substantiële impuls voor de ondernemingen. Het zou ontzettend jammer zijn als

Van Mechelen

de lokale besturen dit belastingvoordeel zouden in-pikken.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, uw antwoord is goed onderbouwd met cijfermateriaal. Dat het een ingewikkelde zaak is, is het gevolg van onze ingewikkelde maatschappij. We mogen Jan en Mie Modaal niet met de vinger wijzen omdat ze er niets van begrijpen. Het is bijna niet begrijpbaar. De ene keer krijgen de mensen via de media te horen dat de belastingen verlagen, de andere keer dat ze verhogen. Zonder deze lange uitleg is het aartsmoelijk om hen te overtuigen.

Het is daarom belangrijk dat deze vraag wordt gesteld, dat ze uitgebreid wordt beantwoord, en dat alles in het verslag wordt neergeschreven. Zo kan iedereen daar later op terugvallen. Zo kunnen we ook bewijzen dat het beleid van de Vlaamse regering, welke partijen er ook deel van uitmaken, voor een neerwaartse trend zorgt in de belastingen.

Mijnheer de minister, ik ben ook aangenaam ver-rast door uw benadering van de lokale besturen. We mogen hun autonomie inderdaad niet misbrui-ken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.19 uur.*
